

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **N. K. Ch.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 6. 2021, č. j. 14 A 61/2020 – 66, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 23. 4. 2020, č. j. MV-43403-4/SO-2020.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 23. 4. 2020, č. j. MV-43403-4/SO-2020, bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 6. 2. 2020, č. j. OAM-696-44/PP-2011, kterým byla žalobkyni dle § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky podaná na základě § 87b zákona o pobytu cizinců.

[2] Žalobkyně následně podala žalobu proti rozhodnutí žalované u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 2. 6. 2021, č. j. 14 A 61/2020 – 66, zamítl.

[3] Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s.

[4] V odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku odkázala stěžovatelka na judikaturu Nejvyššího správního soudu vztahující se k institutu odkladného účinku kasační stížnosti a uvedla, že by vycestování mělo negativní dopad na její soukromý a rodinný

život. Na území České republiky pobývá již přes dvacet let, má zde syna H. V. D., a manžela A. M., který je občanem České republiky a za kterého se provdala již v roce 2006. Stěžovatelka popsala svou rodinnou situaci a zdůraznila, že by manžel její případné vycestování pocítoval jako značné příkoří, neboť za ní není z finančních a praktických důvodů schopen přijet do Vietnamu ani na krátkodobý výlet. Stěžovatelka je přitom na svého manžela plně odkázána rovněž po materiální stránce. Nepřiznáním odkladného účinku by došlo ke zpřetrhání vazeb mezi stěžovatelkou a její rodinou v České republice, v zemi původu přitom stěžovatelka žádné vazby nemá. Hrozila by jí hmotná nouze, neboť s ohledem na její věk a dobu nepřetržitého pobytu na území České republiky zcela odvykla poměrům v zemi původu, nedokázala by se integrovat do společnosti ani si najít práci. Stěžovatelka dále upozorňuje na faktické a právní problémy spojené s návratem do České republiky v případě úspěchu podané kasační stížnosti a dodává, že by její případný úspěch byl výlučně formální. Poukazuje na aktuální epidemickou situaci ve Vietnamu a uvádí, že není vzhledem k současnému zrušení komerčních letů z České republiky do Vietnamu jasné, jakým způsobem by v případě neudělení odkladného účinku vycestovala. K prokázání svých tvrzení stěžovatelka soudu zaslala oddací list dokládající uzavření sňatku s jejím manželem, doklad o zajištění ubytování, kopii občanského průkazu manžela, jeho čestná prohlášení, v nichž popisuje okolnosti jejich společného soužití a sdělení Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 28. 5. 2021, č. j. KRPA-114734-1/ČJ-2021-000026-4, o výsledcích pobytových kontrol provedených na místě bydliště stěžovatelky z něhož vyplývá, že zde stěžovatelka a její manžel byli při jedné z kontrol zastiženi a že náhodně oslovená sousedka stěžovatelku i jejího manžela poznala na základě předložených fotografií a potvrdila, že je v domě potkává.

[5] Žalovaná se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřila.

[6] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako dočasná procesní ochrana žalobce či stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem či jinými právními následky pro něj nepříznivého správního, resp. soudního rozhodnutí. Přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Nejvyšší správní soud po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelkou a dále skutečností vyplývajících ze správního spisu dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků rozsudku Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalované, do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti,

pokračování

bude stěžovatelka v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů nucena opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti.

[10] Nejvyšší správní soud souhlasí s tím, že právní účinky napadeného rozhodnutí žalované by pro stěžovatelku představovaly citelnou újmu, neboť její nucené vycestování by zasáhlo do jejího práva na ochranu soukromého a rodinného života. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že otázka intenzity rodinných vazeb stěžovatelky v České republice, resp. to, zda byl sňatek mezi stěžovatelkou a jejím manželem uzavřen účelově, nemůže být předmětem posouzení soudu při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť tato otázka je klíčová pro posouzení merita věci, soud by tedy jejím nynějším posouzením nepřipustně předjímal výsledek řízení ve věci samé. Pro účely rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku tedy Nejvyšší správní soud musel vyjít z předpokladu, že stěžovatelka na území České republiky má rodinné a sociální vazby, neboť zde má dospělého syna a rovněž manžela, občana České republiky, s nímž uzavřela sňatek již v roce 2006 a žijí spolu dle jejího tvrzení ve společné domácnosti. Nejvyšší správní soud proto přistoupil k poměřování újmy, která by mohla stěžovatelce vzniknout právními následky rozhodnutí městského soudu a správních orgánů, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by došlo k odložení účinků těchto rozhodnutí. Zásah do práv stěžovatelky by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, protože existuje reálné nebezpečí, že by ještě předtím, než by Nejvyšší správní soud rozhodl o její kasační stížnosti, musela opustit území České republiky, kde dlouhodobě žije a kde si vytvořila osobní a rodinné vazby. V zemi původu naopak stěžovatelka dle svého tvrzení žádné vazby nemá. Lze proto dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovatelce v důsledku rozhodnutí městského soudu a správních orgánů byla nepoměrně větší než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[11] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínky stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s., podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, a rovněž tuto podmínku má soud za splněnou. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, dostupném na www.nssoud.cz, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. V daném případě stojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovatelce, riziko narušení veřejného zájmu pouze nízké intenzity. Žádost stěžovatelky byla zamítnuta z toho důvodu, že se měla dopustit obcházení zákona uzavřením účelového manželství. Takové jednání může být sice důvodem pro zamítnutí žádosti, daný skutkový závěr je však v posuzované věci sporný a navíc z něj nevyplývá, že by setrvání stěžovatelky na území České republiky do doby rozhodnutí o kasační stížnosti ohrožovalo bezpečnost státu, zdraví či životy osob, které zde pobývají, nebo jiné zákonem chráněné hodnoty.

[12] Stěžovatelka dále zmínila problematičnost vycestování do Vietnamu vyplývající z omezení leteckých spojení v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní již na základě výše uvedených skutečností konstatoval splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, okolnostmi souvisejícími s probíhající pandemií onemocnění COVID-19 se nezabýval.

[13] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Je však třeba uvést, že městský soud v předcházejícím řízení zamítl návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku žaloby. Přiznání odkladného účinku pouze vůči rozhodnutí městského soudu by tedy za dané situace nemohlo vést k odložení účinků rozhodnutí žalované po dobu trvání řízení o kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud vymezil rozsah odkladného účinku tak, že jeho přiznáním se pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti přímo účinky rozhodnutí žalované. V takovém případě se do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti dočasně obnoví fikce existence povolení k přechodnému pobytu vyplývající z § 87y zákona o pobytu cizinců.

[14] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 11. srpna 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu